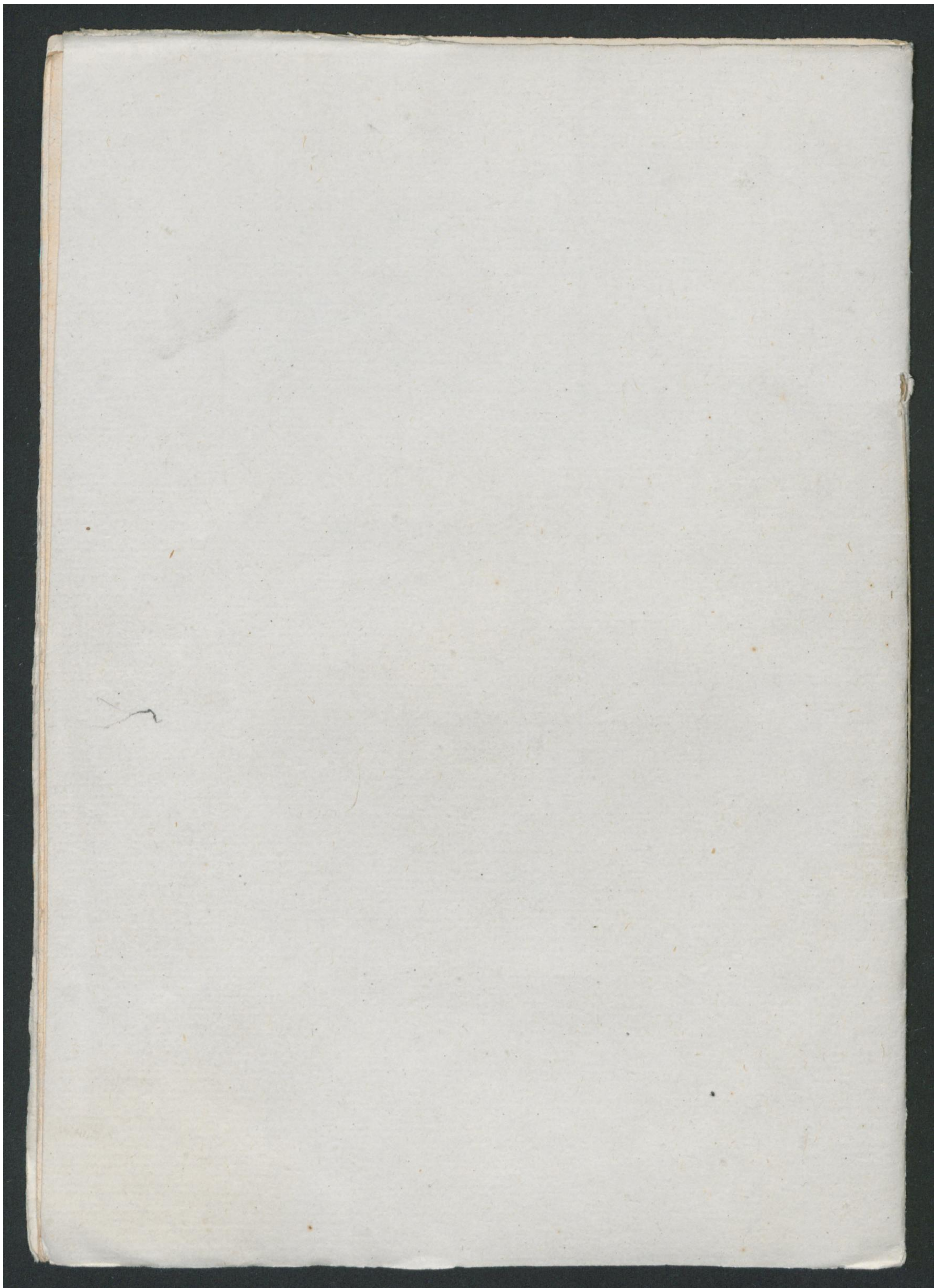

Beantwoordinge van den Staten van Hollandt: Ghesonden aen den Schoudt / Burghermeesteren / Schepenen ende Raden der Stadt Utrecht. Op zeeckere Missive / op heurluyder naem ghemaeckt ende aenden Staten voornoemt ghesonden.

Ghedruckt t'Haerlem,

By my Gillis Rooman, Wonende inde Iacobine-strate, inde gulden Parsse.

M.D. LXXXVII.

Edele, eersame, wijse, seer discrete Heeren, grode Vrienden ende Naeghebueren.

Wer E. Brief gedateert den xxi^{en}. Septemb. stilo veteri, hebben wy van uwe E. Ghedeputeerden ontfangen / ende voorwaer met verwonderinge t'inhouden van dien verstaen / Bevindende de selue teghens onse verdiensten / uwe E. ghewoonlijcke maniere van schrijuen / sulcx ghecoucheert / dat wy den autheur van dien (die wy weten vol passien / in uwe Stadt vreemt / ende teghens den staet / vryheden / ende gerechticheden deser Landen / partijdich te wesen) daer wt lichtelick hebben connen kennen. Ende hoe wel wy daeromme den voors. brief met redene souden moghen onbeantwoort laten / Nochtans aenghesien wy omme de passien ende partijdicheden / die eenighe int particulier / sonder redenen / hebben aenghenomen / gheensins de vrientschap tot onse goede Naebueren ende Bondt-ghenooten en begeeren te verminderen / maer veel meer de selue te vermeerderen / tot confusie van alsulcke vreemde ghepassionneerde ende partijdighe menschen: Soo hebben wy uwer E. met dese onse antwoorde wel willen indachtich maecken / dat wy het Oorloghe teghens den Spaengiaerden ende haere Adherenten / in den Jaere xv^{c}. lxxij. voor de wel-standt deser Landen / als de hanthoudinghe van de waere ghereformeerde Christelicke Religie / eensamentlijck de gherechticheden / Vryheden / Priuilegien / ende loffelijcke Ghebruycken vanden Lande aengenomen hebbende / ons (onberoemelijck) tot wtvoeringhe onser voors. lofflijcke Resolutie / soo in teghenspoet als voorspoet / teghens het

groot ghewelt der ghemeene Vyanden te water ende te lande/
soo vromelick ende ghetrouwelick hebben ghequeten/ dat wy
met eenighe Steden ende quartieren van Zeelandt / onder het
beleyt van mijn Heere den Prince van Oraengien/hoochloffe-
lijcker gedachten / den last vander Oorloghe / den tijdt van on-
trent vyf Iaeren / alleen soo standvastelick (met Godts hulpe)
hebben gedraghen / dat wy twijffelen / of van ghelijcken oyt is
gehoort. Ende daeromme en is niet te verwonderen dat wy de
handt van Godt den Heere almachtich / int mainteneren van
onse voorf. Resolutie / besocht hebbende / onveranderlick daer
by begeeren te blyuen / sonder dat wy daer van omme eenighe
redenen connen wijcken / ende veel min ter contemplatie van
den ghenen die andere onse naeghebuere Lantschappen ende
Steden / deur immoderate regieringhe/confusien/differenten
ende oneenicheden / in der Vyanden ghewelt in seer corten tijdt
hebben helpen brenghen : De welcke hen schijnen te bedroeuen/
dat sy desen staet met v luyden in ghelijcke swaricheyt als hare
Vaderlandt is ghebracht/niet en connen brenghen.

Wy en twijffelen niet/of de oude vrome ende goede Patriot-
ten/die alsnoch in de regieringhe van uwe E. Stadt ghebleuen
zijn/ hebben goede kennisse/ dat wy nae het aenvangen vander
Oorloghe / onse eerste toevlucht ghenomen hebben aen de Co-
ninclicke Ma^t. van Enghelant / (die wy alder best betrouden)
ende vande selue hulpe ende secours versocht/ dat wy namaels
by uwe E. ende andere Prouincien bevoordert hebben/ omme
haere Ma^t. tottet aennemen van deser Landen souuerainetreyt
ofte perpetuele Protectie te versoecken. Dat eyndelick daer op
de Ghesanten ghesonden / ende de ghepresenteerde Souuerai-
neteyt ende versochte perpetuele Protectie / by haere Ma^t. af-
geslaghen zijnde/ een Tractaet opt secours/ dat haere Ma^t. by
forme van Leeninghe dese Landen belieft heeft te accorderen/
ghemaeckt is/ ende dat wy met die van Zeelant voor het Rem-
boursement der penningen onse Steden hare Ma^t. ingeruymt
hebben / sonder dat wy van uwe E. andere versekertheyt voor
onse indemniteyt als uwe brieuen hebben ontfangen.

Waer wt/ ende wt de delatie van het Capiteynschap ende
Gouuernement generael der vereenichde Landen / aen zijne
Excellencie/ by ons bevordert/ ende de sware lasten ende Con-
tributien by ons tot hant-houdinge van dien ingewillicht ende
opghe-

opgebracht / wel te verstaen is / dat wy ons betrouwen op haere Ma^t^. ende zijne Excellencie naest Godt den Heere almachtich stellende / den seluen niet met woorden ofte discoursen / maer metter daet betrout / ende deur den seluen een gheluckighe wt-comste deser Oorloghe verwacht hebben.

Oock en hebben wy niet naegelaten de wettelicke authoriteyt zijne Excellencie wt t'voors. Tractaet competerende / ende by de Acte van t'Gouuernement gedefereert te hant-houden / ende de beloofde gehoorsaemheyt te presteren / sonder dat ons eenich inbreck diesaengaende met de waerheyt opgeleyt mach worden.

Wy hebben wel verstaen / dat by eenighe Vremdelingen (die inde Stadt Steden ofte Landen van Vtrecht niet / noch in goet noch in vrienden / te verliesen en hadden) inden voorleden Jaere aldaer te weghe zijn ghebracht vele onbehoorlicke Acten / tot een ander authoriteyt streckende / als metten wel-standt ende ghe-rechticheden deser Landen mach bestaen : ende dat eenighe van de Autheurs van dien / hen daer deur inde principale Officien hebben gedrongen. Maer van alsulcke onwettelicke authori-teyt en weten wy niet te spreken. Ende en is by ons noyt daer op gedelibereert / ende veel min by onse last / yemant gheindu-ceert tot andere authoriteyt / als den staet vanden Lande mach lijden / ende wyluyden te hant-houden altijts willich ende be-reyt zijn gheweest.

Ons gheeft seer vremt dat inde voors. Brieuen by soo groote exclamatien ghearbeyt wort / omme ons te induceren tot het op-brenghen vande Contributien / naedemael wy met meerder re-denen uwer E. hadden te vermanen / tot voldoeninge van hare beloften / by de naerder Vnie binnen Vtrecht soo solemnelick aengegaen / gedaen / ende int defereren van het Gouuernement aen zijn Excellencie vernieuwt / omme hen int stuck vande ghe-meene middelen met ons ghelijck te maecken / daer inne (niet sonder groot naedeel ende interest vanden Landen / Inghesete-nen ende Contributien vanden Landen van Hollandt / tot noch toe ghebreck is ghevallen / sonder dat de authoriteyt van zijne Excellencie / ofte de beloofde ghehoorsaemheyt (daer van de voors. Brieuen soo hooch spreken) tselue heeft connen rechten.

Is wel oyt gehoort / dat van soo cleynen Landt als Hollandt is / soo veel Jaeren ende soo veel voor haere Naegebueren ende Bondtghenooten is gedaen / als die van Hollandt hebben ghe-

daen ende noch doen?

Die kennisse hebben hoemen het volc van Oorloge met redelicke betalinge ende in goede discipline onderhouden can/ sullen moeten bekennen/ dat wt de Contributien van het Landt van Hollandt/ veel Jaeren onderhouden zijn/ ende noch rijckelick connen onderhouden worden bouen de nootelicke Garnisoenen vande Steden ende stercten van Hollant/ ende bouen de lasten van het Oorloge te water/ tot assistentie/ ende in de andere vereenichde Prouincien/ acht oft neghen duysent Voet-knechten/ ende thien oft twaelf hondert Ruyteren.

Tselue heeft nu veel Jaeren gheduert/ ende wy continueren daer inne alsnoch/ tot assistentie van onse Naeghebueren ende Bondtghenooten/ ende tot hant-houdinghe vande ghemeene saecke/ sonder dat wy daer van andere recompensie verwachten ofte begheeren/ dan de conseruatie vanden wel-standt der vereenichde Landen int ghemeen.

Maer teghens onse verdiensten moeten wy daghelicx voor Recompensie hooren vele valsche opspraecken ende calumnien/ in allen schijn of wy trachten te heerschen ouer onse Nagebueren/ daer van uwe E. weten wat propoosten in uwe vergaderinghe tot meermael zijn ghebruyckt/ hoe wel niemant met de waerheyt can segghen/ dat wy onse Limiten/ gheduerende den Oorloge/ in Jurisdictie ofte Contributien een voet hebben ghe-extendeert/ daer ter contrarie uwe E. ende andere naegebuere Prouincien vele gherechticheden vanden Lande van Hollandt deur den Oorloghe tot hen hebben ghetrocken.

Dat wy uwer E. goeden vuer ten ghemeenen besten souden willen verdonckeren/ en ghelooft niet/ maer wel dat wy ouer Jaer ende dach beclaecht hebbē die geweldige heerschinge ende regieringhe/ die by ende deur toedoen van eenige wt Brabandt ende Vlaenderen aldaer gebruyct worden/ ende geschapen zijn meer ende meer gebruyct te worden/ tot naedeel niet alleen van de notabelste ende principaelste vander Stadt ende Landen van Vtrecht/ maer ooch vande geheele Borgerie/ Jae den geheelen staet vanden Lande/ ende zijn beducht/ dat de alteratien/ nieuwicheden/ ende andere vremde handelingen/ die aldaer voorgestelt zijn/ ende voorgestelt worden/ het eynde van Shertoghenbosch/ Gendt/ ofte Brugghe sullen hebben/ daer van Godt den Heere uwer E. ende ons genadelick behoeden wil.

Wy

Wy achten alhier onnoodich te verhaelen de redenen waeromme in den voorleden Jaere verscheyde goede Luyden van alle staten soo onordentlick wt der Stadt Vtrecht gheiaecht/ ende met confiscatie ende plonderinge van haere goederen ghedreycht zijn/ by wat middelen andere in haeren staten ende Officien zijn ghecomen/ ende tot wat eynde tselue ghestreckt heeft/ maer wy hebben goede redenen/ omme te gelooven dat die gene die hen daer van soo geheel suyuer willen houden/ bedeckte Autheurs ende Geleyders vander saecke zijn geweest/ ende dat deselue (als geboren in een Prouincie daer inne die van Vtrecht ve minste staet niet en souden mogen bedienen) niet gequalificeert en zijn/ binnen de Stadt ende de Landen van Vtrecht de principaelste Officien te bedienen/ is so aen zijne Excellencie als den Staten generael tot meermael gheremonstreert.

Voorder mogen wy uwe E. met de waerheyt verclaeren/ dat wy oock sonder uwer E. vermaninghe int behertighen vanden gheheelen wel-standt der vereenichde Nederlanden / niet naelaten sullen te continueren / ende dat wy alle onse actien sulcx hopen te dirigeren (ghelijck wy oock tot noch toe gedaen hebben) dat haere Ma^t. zijne Excellencie ofte yemant van onse Bondtghenooten / met redenen daer van niet en sullen mogen hebben eenich mishaghen / alsoo wy daer mede niet anders als de ghemeene wel-standt der Landen/ by hant-houdinghe vande waere Christelicke Religie/ eensamentlick de gerechticheden/ Priuilegien/ Vryheden/ ende lofflijcke ghebruycken/ (voor de behoudenisse van de welcke wy ende uwe E. inden Oorloghe ghetreden zijn/ soo veel gedaen/ gheleden/ ende oock met haere Ma^t. ende zijne Excellencie getracteert hebben) en begeeren te voorderen/ sonder dat onse actien nae eenighen Spaenschen ofte Parmaschen Peys zijn streckende: Dan hebben ouer langen tijt meer als reden en gehadt te sorghen/ dat de Actien van eenige aldaer in regieringe wesende/ daer toe strecken. In welcke sorghe wy soo langhe soo meerder worden beuestícht/ ende willen uwe E. als onse goede vrienden/ Naegebueren/ ende Bondtgenooten/ van herten ghebeden hebben/ te willen ghelooven / dat wy niet lichtueerdelick / maer deur vele wichtighe redenen daer toe zijn beweecht/ uwe E. versoeckende met goede consideratie op alles te willen letten.

Eyndelick willen wy uwe E. verseckeren/ dat wy de Prouincie/

cie/ Stadt/ Steden ende Landen van Vtrecht/ met haere Ingesetenen (sonder te letten op alle tgene binnen uwe E. Stadt/ deur de practijcken ende by toedoen van eenighe Vremdelingen in onse preiuditie is ghepasseert) begeeren te houden voor onse goede vrienden/ Naegebueren/ ende Bontgenooten: Ende dat wy niet en sullen nalaten de selue in alle occurrentien/ volgende de Vnie/ by te staen/ met alle middelen ons van God den Heere almachtich verleent/ alleenlick tot hant-houdinghe vanden ghemeenen wel-standt der Landen/ tot conseruatie vande waere Christelicke Religie/ eensamentlick de voors. Vryheden/ Priuilegien/ gherechticheden/ ende lofflijcke ghebruycken/ op vast betrouwen dat Godt den Heere Almachtich (die onse saecke wonderlick heeft begost ende beleyt) de selue niet en sal verlaeten/ maer tot goeden eynde wtvoeren/ dien wy bidden/

Edele, eersaeme, wijse, seer discrete Heeren, goede Vrienden ende Naeghebueren, uwer E. te willen wt ghenade verleenen zijne Godtlijcke gratie.

Ghescreuen tot Haerlem den xvj^en^. Octobris 1587.

Onder stont ghescreuen

Ter Ordonnantie vande Staten van Hollandt.

Onderteeckent

C. de Rechtere.

